

„Kundskab er Magt“.

Det er snart en gammel Sandhed, disse Ord udtaler, for de er brugte saa tit. Men en Sandhed bliver ikke daarlig eller svag paa sine gamle Dage, den bliver aldrig trangbrystet, naar den ikke bliver misbrugt. En Del Læsere vil maaske ryste paa Hovedet og spørge: „Kan Sandheden misbruges?“ Ja, det kan den let, og den bliver det tit, nemlig hver Gang den med Vilje bruges til at saare andre Mennesker med. Til at forklare dette nærmere kan jeg bruge den gamle Historie om Manden, der gik og bad om Husly, men intet kunde faa, fordi han altid taledede Sandhed. Saa kom han omsider ind til en skæv Kone og en halt Mand, og da han fortalte dem, hvorfor ingen vilde huse ham, blev de glade; thi de elskede Sandheden og vilde gerne have et Sandhedsvilne i Huset. Men da Manden spurgte: „Du skjæve Kone og halte Mand, hvor mon jeg Tøjet hænge kan?“ saa jagede de ham i Vrede ud af Døren. De blev saaret over den taktløse Maade, han brugte Sandheden paa.

Men de Sandheder, jeg her vil nævne, er baade uskyldige og overbevisende. Alle indrømmer, at „Kundskab er Magt“, og det gælder om at blive dygtig til sin Gerning. Derfor vil jeg gerne henvende mig til Ungdommen med denne Opfordring: *Søg Kundskab! Brug de lange Vinteraftener i Oplysningens og ikke i Fordummelsens Tjeneste!* Den godt anvendte Ungdomstid vil give gode Renter i Fremtiden.

Vi har gjort store Fremskridt paa dette Omraade. Ungdommen samles ikke nu saa meget som tidligere i forpestede, tobaksfyldte Krostuer om dampende Punscheboller eller ligger i „Kakkelovnskrogen“, rygende sin Pibe „i Ro og Magt“. Nu samles en stor Del af Ungdommen til Foredrag, Gymnastik, Aftenskoler o. s. v. Men der er meget tilbage at ønske, thi mange lader endnu „fem være lige“ og bruger Tiden „paa bedste Beskub“. Det har vi ikke Raad til. Evnerne maa anderledes tages i Brug.

Først vil jeg anbefale Aftenskoler som et Sted, hvor de unge Mennesker kan hente mange Kundskaber, naar de ellers selv tager Undervisningen for Avor. En Del kommer aldrig paa Højskoler, og de, som kommer et saadant Sted, vilde høste mere Udbytte deraf, hvis de kom der med bedre Forudsætninger, større Forkundskaber. Aftenskolen bliver derfor et nødvendigt Led i den danske Folkeundervisning. Og her kan alle unge, baade Karle og Piger, let komme med, da det er billigt og nær ved Hjemmet. Hvad er der til Hinder for, at Pigerne kan deltage i Aftenskolerne? De trænger lige saa stærkt til Oplysning som de unge Mænd. Om der skal være Fællesundervisning, eller Karle og Piger samles hver sine Aftener, det kan man selv afgøre paa de stedlige Egne. Hovedsagen er, at alle kommer med, Kvinderne ikke mindst.

Saa klages der over, at mange Steder kan Tjenestefolkene ikke faa fri eller Tilfaldelse til at gaa bort om Aftenen. Jeg ved det er rigtig. Men enhver Husbond og Madmoder vil vel nok de unges Vel. Og derfor tror jeg, at kun faa vil være haardhjertede nok til at holde deres Folk borte fra Aftenskolen. I det mindste vil jeg sige: Det er Synd mod de unge Mennesker at

holde dem borte fra noget godt. Det bliver heller ikke noget Tab, da en større Oplysning giver forøget Lyst til Arbejdet. Sløvhed svækker baade Lysten og Kraften. Tjenestepigerne trænger netop haardt til mere Frihed og større Oplysning.

Dernæst vil jeg gerne anbefale god og oplysende Læsning i Hjemmet. I vore Dage er der lettere Adgang dertil end nogensinde før. Der er *Sognebogssamlinger, gode Blade og billige Bøger*, som Ungdommen bør bruge langt mere end nu. Men først og fremmest dette: *Giv aldrig Penge ud til de elendige „Markedsvisere“ eller de Blade, som kun indeholder haardoprejsende, „spændende“ Røverromaner, der fylder vor Fantasi med urene, grusomme Billeder!*

Lad disse Penge blive brugt til gode, oplysende Folkeskrifter som f. Eks. „Studentersamfundets Smaaskrifter“ og „Bibliotek for de tusinde Hjem“. Ved flittigt at læse disse billige, men særdeles indholdsrige Bøger, kan vi erhverve os mange gode, nyttige og udviklende Kundskaber. Det er en stor Skam, at disse Bøger ikke faar større Udbredelse, end de allerede har, medens der ofres meget til daarlig Læsning og endnu uslere Billeder.

Nogle tror, at naar man skal lære noget, skal man have en Lærer ved Haanden til at give os Undervisning i det altsammen. Det er en Misforstaaelse. Undervisning er slet ikke til at foragte, men det er ved vort eget personlige, udholdende Arbejde, at vi tilegner os alle Kundskaber. De kan ikke købes som andre Varer. Naar vi inde i København læser: „Gak til Magnus Hansen og bliv vis“, saa maa vi huske, at vi kan købe Bøger, men Visdommen skal vi selv drage ud af dem.

Jeg vil gerne give et godt Raad i denne Sag. Der er nu for Tiden en vis Rastløshed over mange Mennesker, ikke mindst naar de læser. De vil læse alt, eller det mest mulige, og saa læser de flygtig i urolig Spænding. Dertil vil jeg sige, at det kommer mere an paa, hvordan vi læser, end hvor meget vi har læst. Mange har læst meget, men kun faaet faa Kundskaber deraf, andre har læst mindre, men høstet større Udbytte, fordi de læste grundig. Det er Læsning med Eftertanke, der betaler sig. Og jeg vil især sige til Ungdommen: Overvind den febrilske Hast, Lysten til at fare gennem en Bog med Jernbanefart, men søg at drage den fulde Visdom ud af enhver god Bog, I træffer paa jer Vej, saa skal I en Gang med Glæde erfare, at „Kundskab er Magt“.

Ferdinand Nielsen.

Tredie Folkekoncert

havde trods det daarlige Vejr i Søndags næsten fuldt Hus, og det var ogsaa nok værd at høre den fine Udførelse af Mozarts Symfoni i G-Mol. Hr. Thorvald Hansens „Chanson du soir“ lød henrivende og maatte spilles da capo. Sangeren Hr. Alfred Bojesen vakte stort Bifald.

Ædelt Vildt.

En Kvindes Roman. Af Ida Boy-Ed.

„Ottilie!“ raabte han bestyrtet. „Hvad fejler De? Hvorfor græder De? Kan jeg hjælpe Dem?“

Han greb hendes Hænder og trak hende hen til sig, hun lændede sit Hoved til hans Bryst.

„Aa, jeg er saa ulykkelig!“ udbrød hun. „Jeg føler, at min Fremtid ikke tilhører mig selv, og jeg er saa egoistisk og utaknemlig at sætte mig op der imod. Vil De ikke nok være min Ven, lige som De er Onkels?“

Om han forstod alt, hvad hun sagde, endskønt han bøjede Øret tæt ned til hendes Mund, er ikke let at bedømme. Men at han forstod det sidste Spørgsmaal, var ikke til at tage fejl af, thi han sagde, idet han trykkede Ottilies Haand haardt: „Ja, jeg vil altid være Deres Ven.“

Han var ganske bleg og følte sig saa underlig højtidelig stemt. Dette Løfte om evigt Venskab midt i den ophøjede Natur var det vigtigste Øjeblik i begges Tilværelse.

Da de lidt efter gik paa mere banede Veje, sagde Doktoren: „Jeg haaber dog, kære Frøken, at De vil give mig Lejlighed til at bevise dem mit Venskab ved andet end Ord. Jeg ønsker ikke, at der skal tilstøde Dem noget ubehageligt, men dersom der skulde hænde noget, husk saa paa, at De har en Ven, som har Ret til at staa Dem bi.“

„Hvilken Beroligelse det dog er,“ sagde Ottilie smilende og med et let Suk, „at have en Ven. Det er noget helt andet end Vender. Ja, vi vil altid trofast staa hinanden bi, og jeg vil aldrig bestemme mig til noget uden først at spørge Dem til Raads.“

Saa begyndte Doktor Alfred at udbrede sig vidtløftigt over Venskabets Betydning og citerede endog berømte Mænds Udtalelser over samme. Ottilie havde ganske vist aldrig hørt Schopenhauer omtale, men det beroligede hende i høj Grad, at denne Filosof siger, at sandt og ægte Venskab forudsætter en stærk, rent objektiv og fuldstændig ninteresseret Deltagelse i Vennens Ve og Vel. Men at Schopenhauer betvivler, at sandt Venskab eksisterer, det havde Doktor Alfred Moscheles enten glemt i dette Øjeblik eller ogsaa indrømmet han ikke mere Filosofen nogen Berettigelse til denne Tvivl.

De kom altfor hurtigt hjem. Vejen var meget for kort; det var dog ganske mærkværdigt, hvor baade Tid og Tanker kan udfyldes af saadant et — Venskab.

Fru Mariane søgte at trække Tiden ud paa alle mulige Maader, før hun atter kom tilbage til Dagligstuen, hvor hun vidste, at Lothar ventede hende med Utaalmodighed.

Med et smerteligt Suk fandt hun sig endelig i det uundgaelige.

Professoren stod ved Kaminen, støttende Albuen paa Gesimsen og stirrede ind i Flammerne, da Fru Mariane sagte traadte hen til ham og sagde:

„De har noget paa Hjerte, Lothar, De søger at være alene med mig, det forstaar jeg godt. Men skaan mig, tal ikke atter om Ting, som nu en Gang ikke kan blive anderledes . . .“

(Fortsættes.)

Meddelelser.

Kvindelig Fremskridtsforening afholder Møde Mandagen den 4. December Kl. 8 1/2, Vestergade 9. Oplæsning af fhv. kgl. Skuespillefinde Fru Gjørting. Ikke-Medlemmer betaler 25 Øre.

Læsernes Opmærksomhed henledes paa Avertissementerne.